

A magyar változat munkatársai

A Demokrata 1997. június 21-i számában Hering József: Mit ér a holocaust, ha másé? című cikkében kimerítő áttekintést adott a törökök által 1914-15-ben legyilkolt másfél millió örmény keresztény áldozat fölötti megemlékezés kapcsán tanúsított izraeli magatartásról.

HERNÁDI TIBOR

Az igen figyelemreméltó cikkel párhuzamosan *Bencsik András* A bógatyás verzió címen publikált írásában igen frappáns választ ad *Eörsi Istvánnak*, aki a Népszava március 28-i számában *Maczó Ágnes Róth Manóval* kapcsolatos példázata miatt háborog. **Eörsi** még mindig a 600 ezres magyarországi zsidó áldozat bővületében él. Ezen a magam részéről nem is csodálkozom.

Bencsik András jóindulatú érvelésével igyekszik **Eörsit** „tévedéséről” meggyőzni. Ehhez a The Times-nak az angol *John Keegan* által szerkesztett második világháborús atlasza 1989-es angol kiadásának

adatait idézi. A cikkhez mellékeli az atlasz 93. oldalán található térképet is, amelyen a második világháború során Németország érdekkörébe

került államok láthatók. Az egyes országoknál közli az 1942. január 20-án meglévő, majd a kiirtott zsidóság számát. A visszacsatolt területekkel megnagyobodott Magyarország esetében a térkép 742 ezer zsidót jelez. Dőlt betűvel alatta 200 ezer halálát tünteti föl. A magam részéről ezt ugyan túlzottnak találom, hiszen *Padányi Viktor* a Nagy tragédia című tanulmányában közli, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt 1956-os felmérése alapján mindössze másfél millió zsidó tűnt el a második világháború során, amelyből a zsidó *David Berkelman* megállapítása szerint is egymillió 200 ezer főt *Sztálin* gyilkoltatott le. A maradék 300 ezer főben benne vannak a nem zsidó halottak is. Vajon lehet-e, hogy e szám kétharmadát a magyarországi zsidó áldozatok tették ki?

Ezzel együtt Bencsik András érve megalapozott és helytálló. Angliában.

Mivel magam is a második világháború történetének kutatásával foglalkozom, s e terület teljességgel elválaszthatatlan a zsidóság második világháborús történetétől, viz-

gálódásaim erre is kiterjedtek. Az 1996-ban megjelent A második világháború igaz története című könyvem egyik olvasója, *Reitzer György* úr hívta fel a figyelmemet a fentebb említett The Times Atlasz 1995-ös magyar nyelvű kiadására.

Az atlaszt természetesen megvásároltam, s kutatásaim során több hasznos leírást találtam benne. A Bencsik-cikk elolvasása után újra kézbevettem, és felütöttem a 93. oldalnál.

Meglepődve tapasztaltam, hogy a Demokratában leközölt térkép valóban ezen az oldalon található, érdekesnek találtam ugyanis, hogy a szövegrész magyar fordításának terjedelme ennyire megegyezett az angollal. Tekintetem automatikusan Magyarországot területére szegeződtünk. Az igazi meglepetés ekkor következett.

Az 1942. január 20-án ott élő zsidóság létszáma hajszálnyira megegyezett az angol kiadás 742 ezer főjével. A meghaltak száma azonban az angol eredetiben közölt 200 ezer helyett a magyar változatban 600 ezer fő volt. A nyomda tévedése fel sem tételezhető, ez ugyanis rajzolt térkép. Ezúttal – mint már annyiszor – hamisítatlan manipulációval állunk szemben. Ez az eset világos fényt vet a szerkesztők, fordítók, szakmai ellenőrök és a kiadásért felelős valamennyi személy kiletére, érdekeire és érzelmeire. ■